

Collegevoorstel

Nummer:

- Openbaar
 Niet openbaar
 Vertrouwelijk

Onderwerp

Toekomstige uitvoering van de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening.

Besluit

- conform
 conform met opmerkingen
 aangehouden
 niet conform

Beslispunten

1. De toekomstige uitvoering van genoemde wetten beleggen bij Laborijn.
2. De deelnemende gemeenten van de GR Laborijn verzoeken toe te mogen treden tot deze GR.
3. Inzetten op het per 2018 zelf uitvoeren van "eigen werk" (groenonderhoud en schoonmaken).

Verantwoordelijken:

Afdeling : Samenleving
Naam : J. H. van der Brug
Tel.nr. : (0543) 49 33 33

Bestuurlijke planning

Datum college : 19 mei 2016
Gewenste datum raad : 14 juni 2016
Voorstel / Mededeling : Voorstel

Paraaf afdelingshoofd

Naam : J. van der Brug

Paraaf portefeuillehouder

Naam : H. Wiltink

Samenvatting:

Met de komst van de Participatiewet is besloten om de uitvoeringsorganisaties voor de WWB en WSW, de GR ISWI en GR Hameland, te ontbinden. De afgelopen tijd hebben wij ons goed kunnen oriënteren op hoe en waar wij in de toekomst de uitvoering van de Participatiewet en de WSW het beste voor onze inwoners kunnen vormgeven. Het liefst zien wij een Achterhoekbrede organisatie voor de Participatiewet en WSW. Beide wetten zijn gericht op participatie van onze inwoners, in de eerste plaats door werk (in welke vorm dan ook). Werkgelegenheid is een onderwerp wat je regionaal moet benaderen. Niet voor niets is het werkgeversservicepunt en de afstemming onderwijs-arbeidsmarkt Achterhoekbreed georganiseerd. Omdat deze ene organisatie (nog?) een brug te ver is, hebben wij zowel in oost als in de west gekeken naar onze kansen en mogelijkheden.

Alles overziende komen wij tot de conclusie dat het onderbrengen van de uitvoering van de Participatiewet en de WSW bij Laborijn de beste mogelijkheden met de minste risico's biedt.

Portefeuille	Burg.	Wethouders				Secr.	B.O.
		Kok	Luiten	Rijks	Wiltink		
Akkoord							
Bespreken							
Kopie							

Informatieblad

Nummer:

Beslispunten

1. De toekomstige uitvoering van genoemde wetten beleggen bij Laborijn.
2. De deelnemende gemeenten van de GR Laborijn verzoeken toe te mogen treden tot deze GR.
3. Inzetten op het per 2018 zelf uitvoeren van "eigen werk" (groenonderhoud en schoonmaken).

Inleiding

Met de komst van de Participatiewet is besloten om de uitvoeringsorganisaties voor de WWB en WSW, de GR ISWI en GR Hameland, te ontbinden. Als enige gemeente in de Achterhoek hebben we daarmee organisatorisch de handen geheel vrij.

Het liefst hadden wij gezien dat er een Achterhoekbrede organisatie voor de uitvoering van de Participatiewet en de WSW was ontstaan. Beide wetten zijn gericht op participatie van onze inwoners, in de eerste plaats door werk (in welke vorm dan ook). Werkgelegenheid is een onderwerp wat je regionaal moet benaderen. Niet voor niets is het werkgeversservicepunt en de afstemming onderwijs-arbeidsmarkt Achterhoekbreed georganiseerd. Dat bleek niet haalbaar. Omdat in de Oost Achterhoek en de West Achterhoek de organisaties behoorlijk in beweging waren, was het aanvankelijk moeilijk een keuze voor SDOA of Laborijn te maken. Wij hebben ons de afgelopen tijd goed kunnen oriënteren op hoe en waar wij in de toekomst de uitvoering van de Participatiewet en de WSW het beste voor onze inwoners kunnen vormgeven. Wij hebben kennis en ervaring opgedaan met beide organisaties. Tenslotte hebben wij beide organisaties gevraagd om een offerte uit te brengen.

Nu een Achterhoekbrede organisatie (nog?) niet haalbaar is en wij tussen Laborijn en SDOA moeten kiezen, adviseren wij u, op basis van de voorliggende offertes, inzichten en ervaringen met beide organisaties, te kiezen voor Laborijn.

Alles overziende komen wij tot de conclusie dat het onderbrengen van de uitvoering van de Participatiewet en de WSW bij Laborijn de beste mogelijkheden voor onze burgers en de minste risico's voor onze gemeente biedt.

De afgelopen weken is getracht duidelijke financiële overzichten te maken waarbij de verschillende varianten van de beide organisaties inzichtelijk en vergelijkbaar worden gemaakt. Omdat beide organisaties eisen dat Aalten binnen afzienbare tijd toetreedt tot de GR, hebben wij ons daarop gefocust. De kosten van Laborijn hebben wij vervolgens vergeleken met de begroting 2017 en de consequenties van dit voorstel in beeld gebracht.

Argumenten

Ad 1. De toekomstige uitvoering van de Participatiewet en de WSW beleggen bij Laborijn.

a. Laborijn biedt als enige een complete integrale uitvoering van de Participatiewet en de WSW aan (inclusief Ontwikkelen, Beschut Werken en de vangnetfunctie).

Het hoeft geen betoog dat één complete/integrale aanpak c.q. organisatie de voorkeur verdient. Hierdoor vindt geen versnippering plaats en hebben onze burgers en wij zo direct te maken met één organisatie. SDOA gaat alleen Detacheren uitvoeren. Het ziet er naar uit dat de andere Hamelandgemeenten Ontwikkelen en Beschut Werken niet uniform gaan organiseren. Voor gemeenten en burgers niet handig.

b. In tegenstelling tot Laborijn, eist SDOA dat Aalten een aantal taken van haar zorgloket (Z&I) overdraagt aan SDOA. (minimabeleid en de voorkant van de schuldhulpverlening)

Bij herhaling is besloten dat dit niet aan de orde kan zijn. Het staat haaks op het tot op heden gevoerde beleid en uitvoering daarvan. Hieraan vasthouden is in het belang van onze burgers. Daarom zien geen aanleiding dit te veranderen. Dit hebben wij SDOA vaker medegedeeld. Bij eerdere presentaties door SDOA aan het college, MT en de raad is door SDOA altijd gesteld dat Aalten modulair kan inkopen. Mede op basis daarvan zijn wij met SDOA in gesprek gegaan. Dit blijkt nu dus niet het geval.

c. Laborijn heeft op het gebied van de totale uitvoering van de WSW haar kwaliteit al jaren bewezen.

Bij Laborijn is 85% van de WSW-ers tegen een redelijk tarief gedetacheerd. Hierdoor laat WEDEO/Laborijn zwarte cijfers zien. Bij Hameland ligt dit op ongeveer 40% en zijn de tarieven lager. Mede

daardoor ontstaan daar aanzienlijke tekorten. Nu kan worden gesteld dat Hameland wordt ontmanteld en SDOA het beter gaat doen. Maar dat moet nog blijken omdat het onderdeel Detacheren van Hameland is overgeheveld naar SDOA.

d. De totale kosten liggen bij Laborijn aanmerkelijk lager dan bij SDOA. Voorts is de offerte van SDOA niet compleet.

LABORIJN. De totale kosten voor de uitvoering van de Participatiewet en de WSW bedragen bij Laborijn € 1.400.000,--. Laborijn wil in de komende jaren het percentage detacheringen voor Aalten verdubbelen en daarnaast kritisch naar de huidige relatief lage detacheringstarieven kijken.

SDOA biedt alleen de uitvoering van de Participatiewet aan tegen een bedrag van € 1.647.000,--. (Er is geen prijs voor de WSW gegeven.) Als dit bedrag wordt gecorrigeerd met een bedrag voor de taken van Z&I (onze inschatting € 300.000), bedraagt de raming voor de Participatiewet € 1.347.000,--. Echter, de offerte van SDOA kent verder meerdere PM-posten.

Ten aanzien van de WSW kan worden opgemerkt dat de huidige kosten thans € 766.000,-- bedragen. SDOA wil eveneens meer inkomsten genereren uit detacheringen, maar heeft hier geen ervaring mee. Zoals gesteld gaat SDOA alleen de detacheringen doen en moeten de deelnemende gemeenten nog iets regelen voor Beschut Werken en Ontwikkeling. Van al deze activiteiten/taken is onbekend wat dat in de nieuwe situatie gaat kosten. Tijdens een overleg met het bestuur van SDOA is door SDOA aangegeven dat de kosten maximaal de huidige kosten zijn.

e. Met Laborijn wordt voor (maximale) zekerheid en consistentie gekozen.

Gelet op de offertes van, ervaringen met en ontwikkelingen bij beide organisaties wordt financieel, organisatorisch en bestuurlijk de minste risico's gelopen met Laborijn.

Zoals gezegd is in Oost het totale kostenplaatje erg onduidelijk. Dat geldt ook voor de wijze van uitvoering van Beschut Werken en Ontwikkeling. Wanneer gesprekken/onderhandelingen tussen Oost en West met elkaar worden vergeleken dan valt de consistente lijn van West op.

Ad 2. De deelnemende gemeenten van de GR Laborijn verzoeken te mogen toetreden tot de GR.

a. Zowel Laborijn als SDOA eisen dat binnen enkele jaren wordt toegetreden tot de GR.

Aanvankelijk werd er voor de uitvoering van de Participatiewet en de WSW uitgegaan van het inkopen middels een DVO. Echter, als het er uiteindelijk toch op neerkomt dat we moeten deelnemen aan een GR, waarom zouden we dan eerst nog gaan inkopen middels een DVO. Daar moeten dan goede argumenten voor zijn. Die zijn er niet. Voorschrijdend inzicht leidt in dit geval tot de voorkeur voor een GR. Zie daarvoor ook de volgende argumenten.

b. Bij een dienstverleningsovereenkomst moet worden aanbesteed.

Voorheen waren de zgn. 2B-diensten vrijgesteld van de aanbestedingsplicht. In de nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijnen is deze uitzondering geschrapt. Als we moeten aanbesteden weten we niet wie onze nieuwe uitvoeringsorganisatie wordt. Dat lijkt ons niet wenselijk.

c. Uitvoering middels een DVO is duurder dan via een GR.

Hoewel de kosten van een DVO BTW-belast zijn, zijn deze kosten voor een groot deel compensabel via het BTW-Compensatiefonds. Sinds 1 januari 2016 is een nieuwe wet op de vennootschapsbelasting van kracht. Deze brengt wel extra kosten met zich mee. Welke consequenties die wet heeft is nog niet bekend. De uitvoering van die wet staat nog in de kinderschoenen en jurisprudentie is er nog niet.

d. De uitvoering van de Participatiewet en de WSW middels een DVO brengt praktische bezwaren met zich mee.

Op dit moment hebben wij een DVO met Laborijn. Daarbij lopen wij tegen diverse juridische knelpunten aan. Delegatie en mandaat zijn bij een GR eenvoudig te regelen. Te denken valt aan beschikkingen, sancties opleggen, bezwaar, inzage GBA en Suwinet. Het overdragen van deze bevoegdheden en verantwoordelijkheden middels een DVO is in de wet (haast) onmogelijk gemaakt.

e. In de praktijk blijkt een DVO niet flexibeler dan een GR.

Een argument om nu voor 2 of 3 jaren een DVO af te sluiten zodat we daarna voor een andere optie kunnen kiezen is niet reëel. Of we nu voor Oost of West kiezen, in beide gevallen moet een groot aantal klanten worden overgeheveld naar een nieuwe organisatie. Dat is voor veel klanten ingrijpend. Er moet tevens voor worden gewaakt dat door het "makkelijk" wisselen van samenwerkingspartner er een negatieve beeldvorming ontstaat.

Ad 3. Inzetten op het per 2018 zelf uitvoeren van eigen werk. (groen en schoon)

a. Er ligt een structureel aanbod aan werk wat zich bij uitstek leent voor social return.

Het onderhouden van openbaar groen, sportvelden en gebouwen leent zich bij uitstek voor uitvoering

door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en reïntegratie. Dit werk blijft altijd.

b. Het contract met Hacron/Vebego loopt 31 december 2017 af. Er moet worden aanbesteed.
Binnen enkele maanden moet een besluit worden genomen over hoe het na 2017 moet met de werkzaamheden die nu bij Hacron/Vebego zijn ondergebracht. De werkzaamheden die tot voor kort onder de 2B-diensten vielen, vallen daar met de nieuwe Europese aanbestedingsregels niet meer onder. Dit betekent dat het werk openbaar moet worden aanbesteed.

c. Door het werk zelf te organiseren hebben wij maximaal invloed op de inzet van onze burgers.
Vanzelfsprekend kan in het programma van eisen worden opgenomen dat een x-percentages van de medewerkers moet bestaan uit mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, maar verdere invloed en eventuele mogelijkheden/kansen laten we dan liggen.

d. Zelf uitvoeren is aanzienlijk goedkoper.

Op dit moment doet zich de "bijzondere" situatie voor dat wij enerzijds bijdragen in de kosten van Hameland en anderzijds voor het onderhoud van de openbare ruimte en de sportvelden aan Hacron/Vebego een marktconforme prijs betalen. We betalen min of meer "dubbel". Door de organisatie ervan zelf op te pakken, kan maximaal worden ingezet op social return en kan tevens efficiënt gebruik worden gemaakt van deels reeds voorhanden materialen en voorzieningen.

Financiële consequenties

Nu volgt een resumé van de financiële gevolgen van de beslispunten in dit collegevoorstel. Voor een nadere uitwerking c.q. onderbouwing wordt verwezen naar bijlage 1.

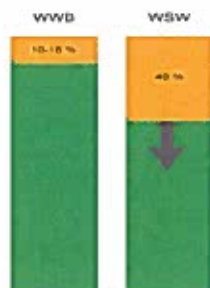
	Oost SDOA incl. Beschut + Ontw.	West Laborijn
WWB, bedrag conform offerte	1.647.000	
WSW (streven max. huidige kosten)	766.000	
Af: kosten werkzaamheden Z&I (max.)	- 300.000	
Totaal aangeboden / geraamde kosten	2.113.000	1.400.000
Begroting 2017	1.543.389	1.543.389
Nadeel c.q. voordeel t.o.v. begroting	- 569.611	+ 143.389
Voordeel zelf uitvoeren eigen werk		270.000
Totaal voordeel t.o.v. begroting		+ 413.389
Reeds gerealiseerde bezuiniging		565.608*

* Buiten het genoemde voordeel van € 413.389,-- t.o.v. de begroting, behalen we met Laborijn direct de opgelegde bezuiniging (a.g.v. de afnemende rijksbijdragen) ad € 565.608,--!

Kanttekeningen

1. Het vorenstaande financiële overzicht is een momentopname. Ook na 2017 daalt de rijksbijdrage voor de WSW verder. (tot € 22.400,-- in 2020) Overigens neemt de omvang van de doelgroep ook af.
2. De overwegingen om te kiezen voor Oost of West kunnen ook vanuit een ander perspectief worden benaderd. De uitvoering van de WWB wijken in beide zijden van de Achterhoek niet erg van elkaar af. Wat wel verschilt is de uitvoering van de WSW. WEDEO draait al jaren financieel in de plus. Hameland kent ondanks alle bezuinigingstaakstellingen aanzienlijke tekorten, voor Aalten nu ruim € 700.000,--. In Oost moeten alle zeilen worden bijgezet om aan die situatie iets te doen, zeker met het oog op de dalende rijksbijdragen.
In West wil/kan Laborijn zich meer richten op het terugdringen van de werkloosheid. De uitdaging die daar ligt is antwoord te vinden op de vraag waarom 85% van de WSW-ers aan het werk is terwijl in de WWB zo veel mensen thuis zitten en, als we dit te lang laten gebeuren, moeilijk meer aan het werk komen. Kunnen instrumenten die voor de WSW worden gebruikt ook voor de WWB worden gebruikt?

Oost

West

Intern overleg gevoerd met:

FBI, Control & DIV, E. Oonk, W. v. Dijk over financiële zaken
BOR, P&O, B. Wolsink en L. Freijer over personele en organisatorische aspecten
BOR, afd.hfd., G.J. van Vliet over de uitvoering van eigen werk
Samenleving, W&O, J. Straatman, A. Roerdink over de beleidsinhoudelijke kant

Participatie en Communicatie

Zodra in uw college besluitvorming over dit onderwerp heeft plaatsgevonden, dienen de volgende partijen te worden geïnformeerd:

1. Raad (fractievoorzitters via de agendacommissie op 17 mei)
2. Bestuur Hameland (pfh. belt voorzitter op 17/18 mei)
3. Bestuur SDOA (idem)
4. Bestuur Laborijn (idem)
5. Colleges van de deelnemende gemeenten (door pfh. op 17/18 mei)
6. Alle (Aaltense) WSW-ers (P&O verstuurt 19 mei een brief)
7. OR (J. Nobel: OR gem. Aalten op 18 mei. / via R. de Winter de vrz. OR Hameland op 19 mei)
8. Hacron/Vebego (G.J. van Vliet deelt dit 20 mei mede)
9. Sociale Raad (schriftelijk op 19 mei)

Donderdagmiddag 19 mei wordt een persbericht uitgegeven.

Wanneer wordt gekozen voor Laborijn, moet met Hameland/SDOA overleg plaatsvinden over de wijze van overdracht van WSW-ers, zowel gedetacheerden als beschermt en niet-WSW-medewerkers. SDOA verzoekt om dan het Aaltense deel van de niet-WSW-medewerkers nog anderhalf jaar bij de SDOA te laten. Wij willen in principe meewerken aan een praktische oplossing ten aanzien van dit verzoek, maar willen hierover eerst afstemming zoeken met Laborijn.

Voorts moeten afspraken worden gemaakt over de detachingscontracten. Wij stellen ons op het standpunt dat de contracten nu eigendom zijn van Hameland. Bij het besluit m.b.t. de ontmanteling van Hameland is afgesproken dat het Aaltense deel 21% bedraagt. Dit geldt voor alle lusten en lasten. Met andere woorden: 21% van de contracten is/wordt eigendom van Aalten.

Over het zelf uitvoeren van eigen werk moet overleg worden gevoerd en afstemming worden gezocht met Laborijn.

Vervolgstappen inclusief tijdspad

College neemt besluit op 17 mei en 19 mei 2016 (openbaarmaking)
Betrokken partijen worden geïnformeerd op 17, 18 en 19 mei 2016
College maakt het besluit 19 mei 2016 openbaar
Persbericht donderdagmiddag 19 mei 2016
Informatieavond raad en Sociale Raad op 26 mei 2016
Informeren van alle betrokken partijen (zie onder vorige kopje)
RTG Samenleving op 30 of 31 mei 2016
Raad op 14 juni 2016

Bijlagen

Notitie structurele uitvoering taken Participatiewet en WSW vanaf 1 januari 2017.

Nummer:

Beslispunten

1. De toekomstige uitvoering van genoemde wetten beleggen bij Laborijn.
2. De deelnemende gemeenten van de GR Laborijn verzoeken toe te mogen treden tot deze GR.
3. Inzetten op het per 2018 zelf uitvoeren van "eigen werk" (groenonderhoud en schoonmaken).

Collegebesluit

Opmerkingen van de secretaris en/of het college

Conform

Conform met opmerkingen:

Niet conform:

Aangehouden:

Persgesprek:

Ja

Nee